

SAMFUNNSFAG – kjennetegn på måloppnåelse

HOVEDOMRÅDE – Utforskeren:			
<i>Kompetansemål: eleven skal kunne</i>	<i>grad</i>	<i>Måloppnåelse / vurderingskriterier - eleven kan:</i>	<i>karakter</i>
1. formulere spørsmål om forhold i samfunnet, planlegge og gjennomføre en undersøkelse og drøfte funn og resultat muntlig og skriftlig	Høy	Planlegge, gjennomføre og presentere samfunnsfaglige undersøkelser. Vurdere og reflektere over arbeidsprosessen og resultatene.	6, 5
	Middels	Planlegge, gjennomføre og presentere samfunnsfaglige undersøkelser. Gjøre rede for arbeidsprosessen og resultatene.	4, 3
	Lav	Planlegge, gjennomføre og presentere samfunnsfaglige undersøkelser. Kan si noe om arbeidsprosessen og resultatene.	2, 1
2. bruke samfunnsfaglige begrep i fagsamtaler og presentasjoner med ulike digitale verktøy og bygge videre på bidrag fra andre	Høy	I stor grad kjenne til samfunnsfaglige begreper og kunne bruke disse i fagsamtaler og presentasjoner med ulike digitale verktøy.	6, 5
	Middels	I noen grad kjenne til samfunnsfaglige begreper og kunne bruke disse i fagsamtaler og presentasjoner med ulike digitale verktøy.	4, 3
	Lav	I liten grad samfunnsfaglige begreper og kunne bruke disse i fagsamtaler og presentasjoner med ulike digitale verktøy.	2, 1
3. bruke statistiske kilder til å beregne og beskrive tendenser og variasjoner i samfunnsfaglige drøftinger og vurdere om statistikken gir pålitelig informasjon	Høy	I stor grad kunne vurdere påliteligheten av statistiske kilder, når de skal beregne og beskrive tendenser og variasjoner i samfunnsfaglige drøftinger.	6, 5
	Middels	I noen grad kunne vurdere påliteligheten av statistiske kilder, når de skal beregne og beskrive tendenser og variasjoner i samfunnsfaglige drøftinger.	4, 3
	Lav	I liten grad kunne vurdere påliteligheten av statistiske kilder, når de skal beregne og beskrive tendenser og variasjoner i samfunnsfaglige drøftinger.	2, 1
4. vise hvordan hendelser kan framstilles ulikt, og drøfte hvordan interesser og ideologi kan prege synet på hva som blir opplevd som fakta og sannhet	Høy	I stor grad kunne vise hvordan hendelser kan framstilles ulikt, og drøfte hvordan interesser og ideologi kan prege synet på hva som blir opplevd som fakta og sannhet.	6, 5
	Middels	I noen grad kunne vise hvordan hendelser kan framstilles ulikt, og gjøre rede for hvordan interesser og ideologi kan prege synet på hva som blir opplevd som fakta og sannhet.	4, 3
	Lav	I liten grad kunne vise hvordan hendelser kan framstilles ulikt, og si noe om hvordan interesser og ideologi kan prege synet på hva som blir opplevd som fakta og sannhet.	2, 1
5. reflektere over samfunnsfaglige	Høy	I stor grad kunne reflektere over samfunnsfaglige spørsmål ved hjelp av informasjon	6, 5

spørsmål ved hjelp av informasjon fra ulike digitale og papirbaserte kilder og diskutere formål og relevans til kildene		fra ulike digitale og papirbaserte kilder og diskutere formål og relevans til kildene	
	Middels	I noen grad kunne reflektere over samfunnsfaglige spørsmål ved hjelp av informasjon fra ulike digitale og papirbaserte kilder og diskutere formål og relevans til kildene	4, 3
	Lav	I liten grad kunne reflektere over samfunnsfaglige spørsmål ved hjelp av informasjon fra ulike digitale og papirbaserte kilder og diskutere formål og relevans til kildene	2, 1
6. identifisere samfunnsfaglige argument, fakta og påstander i samfunnsdebatter og diskusjoner på Internett, vurdere dem kritisk og vurdere rettigheter og konsekvenser når en offentliggjør noe på Internett	Høy	Steike god å identifisere politikere som prater skit. I stor grad kunne identifisere samfunnsfaglige argument, fakta og påstander i samfunnsdebatter og diskusjoner på Internett, vurdere dem kritisk. I stor grad kunne vurdere rettigheter og konsekvenser når en offentliggjør noe på Internett.	6, 5
	Middels	I noen grad kunne identifisere samfunnsfaglige argument, fakta og påstander i samfunnsdebatter og diskusjoner på Internett, vurdere dem kritisk. I noen grad kunne vurdere rettigheter og konsekvenser når en offentliggjør noe på Internett.	4, 3
	Lav	I liten grad kunne identifisere samfunnsfaglige argument, fakta og påstander i samfunnsdebatter og diskusjoner på Internett, vurdere dem kritisk. I liten grad kunne vurdere rettigheter og konsekvenser når en offentliggjør noe på Internett.	2, 1
7. skape fortellinger om menneske fra ulike samfunn i fortid og nåtid og vise hvordan livsvilkår og verdier påvirker tanker og handlinger	Høy	Har svært god kunnskap til den valgte tidsepoken. Kunne fantasere kreativt med faglig dybde, og ha svært gode kunnskaper om hvordan rammer og verdier påvirker tanker og handlinger.	6, 5
	Middels	Ha god kunnskap til den valgte tidsepoken. Kunne fantasere kreativt med en viss faglig dybde, og ha middels kunnskaper om hvordan rammer og verdier påvirker tanker og handlinger.	4, 3
	Lav	Ha noe kjennskap til den valgte tidsepoken. Kunne være i stand til å skape en fortelling fra denne perioden, og til en viss grad forstå at rammer og verdier i samfunnet påvirker tanker og handlinger.	2, 1
8. skrive samfunnsfaglige tekster med presis bruk av fagbegrep, begrunnede	Høy	I stor grad kunne bruke fagbegrep i samfunnsfaglige tekster med begrunnede konklusjoner og kildehenvisninger.	6, 5
	Middels	I noen grad kunne bruke fagbegrep i samfunnsfaglige tekster med begrunnede	4, 3

konklusjoner og kildehenvisninger		konklusjoner og kildehenvisninger.	
	Lav	I liten grad kunne bruke fagbegrep i samfunnsfaglige tekster med begrunnede konklusjoner og kildehenvisninger.	2, 1

HOVEDOMRÅDE – Historie:

Kompetansemål: eleven skal kunne	grad	Måloppnåelse / vurderingskriterier - eleven kan:	karakter
1. finne eksempel på hendelser som har vært med på å forme dagens Norge og diskutere hvordan samfunnet kunne ha blitt dersom disse hendelsene hadde utviklet seg annerledes	Høy	Kunne forklare hvilke hendelsesom har formet Norge, og kunne begrunne sine valg av hendelser på en svært god måte. Kunne tenke seg hvordan utviklingen hadde vært annerledes, og begrunne dette på en særdeles god måte.	6, 5
	Middels	Kunne forstå hvilke hendelsesom har formet Norge, og kunne begrunne sine valg av hendelser på engod måte. Kunne gjøre seg noen tanker om hvordan utviklingen kunne ha gått dersom utviklingen hadde vært annerledes og begrunne det.	4, 3
	Lav	Kunne nevne noen hendelser som har formet Norge. Eleven kan i liten grad reflektere over hvordan utviklingen kunne ha gått dersom utviklingen hadde vært annerledes.	2, 1
2. drøfte ideal om menneskeverd, diskriminering og utvikling av rasisme i et historisk og nåtidig perspektiv	Høy	Eleven må være i stand til å se/diskutere begrepene og kristisk sette dem inn i en historisk sammenheng, gjerne med egne refleksjoner.	6, 5
	Middels	Identifisere og gjøre rede for begrepene. Gi eksempler og sammenligne hendelser fra historien og dagens samfunn.	4, 3
	Lav	Gjøre greie for begrepene og gi eksempler fra historien og dagens samfunn.	2, 1
3. presentere hovedtrekk ved historia og kulturen til samene fra midt på 1800-talet til i dag og konsekvenser av fornorskingspolitikken og samenes kamp for sine rettigheter	Høy	Presentere hovedtrekk ved historien og kulturen til samene fra dansketiden til i dag, og drøfte og reflektere forholdet deres til storsamfunnet.	6, 5
	Middels	Presentere de viktigste hovedtrekkene ved historien og kuluren til samene fra dansketiden til i dag og samtale om forholdet deres til storsamfunnet.	4, 3
	Lav	Beskrive noen trekk ved historien og kulturen til samene. Gi eksempler på forholdet deres til storsamfunnet.	2, 1
4. presentere viktige utviklingstrekk i norsk historie på 1800-tallet og første halvdel av 1900-tallet og beskrive hvordan de peker fram mot	Høy	Være i stand til å avgjøre og begrunne hva som er de viktigste utviklingstrekkene i norsk historie fra 1800 til 1950. Kunne forklare hvordan disse hendelsene har påvirket dagens samfunn.	6, 5
	Middels	Være i stand til å velge ut noen viktige utviklingstrekk ved norsk historie fra 1800 til 1950, og gjøre rede for disse. Kunne forklare hvordan disse hendelsene har påvirket dagens samfunn.	4, 3

samfunnet i dag	Lav	Kjenne til de viktigste hendelsene i norsk historie fra 1800 til 1950.Kunne gi eksempler på hvordan disse hendelsene har påvirket dagens samfunn.	2, 1
5. gjøre greie for framveksten av velferdsstaten og beskrive trekk ved Norge i dag	Høy	Definerer begrepet velferdsstaten, forklare og reflektere rundt fremveksten av denne og beskrive trekk ved det moderne Norge	6, 5
	Middels	Forklare hva en mener med velferdsstaten og si noe om hvorfor Norge regnes som en velferdsstat. Identifisere trekk ved dagens Norge.	4, 3
	Lav	Gi eksempler på hvorfor Norge regnes som en velferdsstat.	2, 1
6. gjøre greie for teknologiske og samfunnsmessige endringer som følge av den industrielle revolusjonen	Høy	Kunne definere og tidfeste begrepet den industrielle revolusjon og drøfte teknologiske og samfunnsmessige endringer som kom som følge av denne.	6, 5
	Middels	Kunne forklare hva som ligger i begrepet den industrielle revolusjon. Gjøre rede for noen teknologiske og samfunnsmessige endringer som kom som følge av denne.	4, 3
	Lav	Kunne si noe om hva som ligger i begrepet den industrielle revolusjon og gi eksempler på endringer som kom som følge av denne.	2, 1
7. gjøre greie for ideer og krefter som førte til den amerikanske frihetskampen og den franske revolusjonen, og beskrive følger dette fikk for den demokratiske utviklingen i Norge	Høy	Drøfte ideer og krefter som førte til den amerikanske frihetskampen og den franske revolusjonen, og reflektere rundt følgene dette fikk for den demokratiske utviklingen i Norge.	6, 5
	Middels	Forklare hva som førte til den amerikanske frihetskampen og den franske revolusjonen. Gjør rede for hvilke konsekvenser dette fikk for den demokratiske utviklingen i Norge.	4, 3
	Lav	Fortelle om frigjøringskampene i Amerika og Frankrike (og hvilke konsekvenser dette fikk for Norge).	2, 1
8. gjøre greie for kolonialisme og imperialisme og gi eksempel på avkolonisering	Høy	Kunne definere, tidfeste og reflektere rundt begrepet imperialisme. Kunne gi eksempler på avkolonisering.	6, 5
	Middels	Kunne gjøre greie for begrepet imperialisme. Kunne gi eksempler på avkolonisering.	4, 3
	Lav	Kunne fortelle om hva som ligger i begrepet imperialisme og kunne fortelle om avkolonisering.	2, 1
9. drøfte årsaker til og verknader av sentrale internasjonale konflikter på 1900- og 2000-tallet	Høy	Velge ut og tidfeste sentrale internasjonale konflikter på 1900-tallet og i vårt eget århundre. Formulere årsaksforklaringer og diskutere konsekvensene av konfliktene.	6, 5
	Middels	Velge ut enkelte sentrale internasjonale konflikter på 1900-tallet og i vårt eget århundre. Forklare noen årsaker til konfliktene og diskutere konsekvensene av disse.	4, 3
	Lav	Velge ut enkelte sentrale internasjonale konflikter på 1900-tallet og i vårt eget århundre.	2, 1
10. drøfte viktige omveltninger i	Høy	Drøfte viktige omveltninger i samfunnet i nyere tid, og reflektere over hvordan dagens	6, 5

samfunnet i nyere tid, og reflektere over hvordan dagens samfunn åpner for nye omveltninger		samfunn åpner for nye omveltninger.	
	Middels	Trekke ut viktige omveltninger i samfunnet i nyere tid, og finne ut hvordan dagens samfunn åpner for nye omveltninger.	4, 3
	Lav	Gi eksempler på hvordan samfunnet har forandret seg i nyere tid. Hvilke nye endringer kan vi se for oss.	2, 1

HOVEDOMRÅDE – Geografi:

<i>Kompetansemål: eleven skal kunne</i>	<i>grad</i>	<i>Måloppnåelse / vurderingskriterier - eleven kan:</i>	<i>karakter</i>
1. lokalisere og dokumentere oversikt over geografiske hovedtrekk i verden og sammenligne ulike land og regioner	Høy	Lokalisere og dokumentere oversikt over geografiske hovedtrekk i verda og sammenligne ulike land og regioner.	6, 5
	Middels	Ha kjennskap til de viktigste geografiske hovedtrekk i verden og sammenligne ulike land og regioner.	4, 3
	Lav	Ha kjennskap til noen geografiske hovedtrekk i verden og sammenligne ulike land og regioner.	2, 1
2. lese, tolke og bruke papirbaserte og digitale kart, målestokk og karttegn	Høy	Lese, tolke og bruke papirbaserte og digitale kart og kunne bruke målestokk og karttegn.	6, 5
	Middels	Lese og bruke papirbaserte og digitale kart og ha kjennskap til målestokk og karttegn.	4, 3
	Lav	Lese og bruke papirbaserte og digitale kart og kjenne til de viktigste karttegnene.	2, 1
3. gjøre greie for indre og ytre krefter på jorda, bevegelser i luftmassene, krinsløpet til vannet, vær, klima og vegetasjon og drøfte sammenhenger mellom natur og samfunn	Høy	Fortelle om naturgrunnet med vekt på indre og ytre krefter på jorda, bevegelser i luftmassene, vannets kretsløp, vær, klima og vegetasjon. Kunne drøfte og reflektere rundt sammenhenger mellom natur og samfunn.	6, 5
	Middels	Fortelle om hvordan naturen påvirkes av for eksempel vind og vær, klima og vegetasjon, jordskjelv og vulkaner. Kunne gjøre rede for noen sammenhenger mellom natur og samfunn.	4, 3
	Lav	Fortelle om hvordan naturen påvirkes av for eksempel vind og vær og jordskjelv og vulkaner. Kunne gi noen eksempler på sammenhenger mellom natur og samfunn.	2, 1
4. utforske, beskrive og forklare natur- og kulturlandskapet i lokalsamfunnet	Høy	Definere og tolke natur – og kulturlandskapet i lokalsamfunnet.	6, 5
	Middels	Beskrive og forklare noe av natur – og kulturlandskapet i lokalsamfunnet.	4, 3
	Lav	Påpeke likheter og forskjeller i natur – og kulturlandskapet i lokalsamfunnet.	2, 1

5. undersøke hvordan menneskene gjør seg nytte av naturgrunnlaget, andre ressurser og teknologi i Norge og i andre land i verden og drøfte premisser for bærekraftig utvikling	Høy	Begrunne og reflektere over hvordan menneskene i Norge og andre land i verden gjør seg nytte av naturgrunnlaget, andre ressurser og teknologi.	6, 5
	Middels	Undersøke og gjøre rede for hvordan menneskene i Norge og andre land i verden gjør seg nytte av naturen, andre ressurser og teknologi.	4, 3
	Lav	Kjenne til og gi noen eksempler på hvordan mennesker i Norge og andre deler av verden gjør seg nytte av natur og teknologi.	2, 1
6. undersøke og diskutere bruk og misbruk av ressurser, konsekvenser det kan få for miljøet og samfunnet, og konflikter det kan skape lokalt og globalt	Høy	Vurdere bruk og misbruk av ressurser. Diskutere hvilke konsekvenser det kan få for miljøet og samfunnet, og hvilke konflikter det kan skape lokalt og globalt. Definere bærekraftig utvikling og drøfte hvilke premisser som må ligge til grunn for dette.	6, 5
	Middels	Vurdere bruk og misbruk av ressurser. Identifisere noen konsekvenser det kan få for miljøet og samfunnet, og om hvordan dette kan skape konflikter lokalt og globalt. Viser middels forståelse for begrepet bærekraftig utvikling og hva som må ligge til grunn for dette.	4, 3
	Lav	Vurdere bruk og misbruk av ressurser. Gi noen eksempler på konsekvenser dette kan få for miljøet og samfunnet. Gjenkjenne begrepet bærekraftig utvikling.	2, 1
7. sammenligne størrelse, struktur og vekst i befolkninger og analysere befolkningsutvikling, urbanisering og flytting i nyere tid	Høy	Diskutere størrelse, struktur og vekst i befolkningen. Kunne drøfte og reflektere rundt befolkningsutvikling og flytting i nyere tid, inkludert urbanisering.	6, 5
	Middels	Gjøre greie for størrelse, struktur og vekst i befolkninger. Kunne gi noen årsaker til endringer i befolkningen og flytting i nyere tid.	4, 3
	Lav	Kunne gi noen årsaker til endringer i befolkningen og flytting i nyere tid.	2, 1
8. kartlegge variasjoner i levekår i ulike deler av verden, forklare de store forskjellene mellom fattige og rike og drøfte tiltak for jevnere fordeling	Høy	Definere og drøfte variasjoner i levekår i ulike deler av verden. Kunne sammenligne og diskutere de store forskjellene mellom fattige og rike.	6, 5
	Middels	Gjøre rede for noen variasjoner i levekår i ulike deler av verden. Kunne sammenligne og si noe om hvorfor det er store forskjeller mellom fattige og rike.	4, 3
	Lav	Påpeke likheter og forskjeller i levekår mellom fattige og rike i ulike deler av verden.	2, 1

HOVEDOMRÅDE – Samfunnskunnskap:			
Kompetansemål: eleven skal kunne	grad	Måloppnåelse / vurderingskriterier - eleven kan:	karakter
1. gjøre greie for hvordan ulike politiske parti fremmer ulike verdier og interesser, knytte dette til aktuelle samfunnsproblemer og argumentere for eget syn	Høy	Kan redegjøre for hvordan politiske parti fremmer ulike verdier og interesser, knytte dette til aktuelle samfunnsproblemer og argumentere for eget syn. Herunder kunne forklare medias rolle som den 4.statsmakt.	6, 5
	Middels	Kan grovt gjengi verdiene til de ulike politiske partiene, hva som skiller høyre- og venstresiden i norsk politikk, og hva vi mener med sosialistisk og borgerlig side.	4, 3
	Lav	Kjenner til de ulike politiske partiene, og kan plassere disse i et "politisk landskap"	2, 1
2. gjøre greie for politiske institusjoner i Norge og deres rollefordeling og sammenligne de med institusjoner i andre land	Høy	Gjøre greie for politiske institusjoner i Norge og sammenlikne dem med institusjoner i andre land.	6, 5
	Middels	Kunne fortelle om noen politiske institusjoner i Norge og kunne se likhetstrekk med institusjoner i andre land.	4, 3
	Lav	Kunne nevne noen politiske institusjoner i Norge og andre land.	2, 1
3. gi eksempel på hva samarbeid, medvirkning og demokrati innebærer nasjonalt, lokalt, i organisasjoner og i skolen	Høy	Eleven må kunne drøfte demokratibegrepet, se dette opp imot verdier som ytrings-, presse- og religionsfrihet. Skal kunne forklare Montesquieus maktfordelingsprinsipp, og hvilken relevans dette fortsatt har. (6'er nivå – kunne peke på ulike utfordringer vi kan møte i demokratiet. Kulturelt, nasjonalt og internasjonalt.)	6, 5
	Middels	Kan forklare demokratibegrepet, kjenner til gangen i kommune- og Stortingsvalg.	4, 3
	Lav	Kan forklare hva vi mener med begrepet demokrati, og gi eksempler på dette med utgangspunkt i egen skolehverdag. (Elevråd)	2, 1
4. gjøre greie for hovedprinsippa i FN-pakta, FNs menneskerettserklæring og sentrale FN-konvensjoner, mellom anna ILO-konvensjonen om urfolks rettigheter, vise hvordan de kommer til syne i lovgiving, og drøfte konsekvenser av brudd på menneskeretter	Høy	Drøfte grunnleggende menneskerettigheter og verdien av at de blir respektert. Kjenner til noen sentrale punkt i FN-konvensjonen og kan drøfte konsekvenser av brudd på menneskeretter.	6, 5
	Middels	Gjøre rede for noen grunnleggende menneskerettigheter. Kunne si noe om hvorfor det er viktig at de blir respektert.	4, 3
	Lav	Gi eksempler på noen menneskerettigheter. Kunne si noe om hvorfor det er viktig at de blir respektert.	2, 1
5. gi eksempel på hvordan oppfatninger	Høy	Gjøre rede for begrepet kulturelle normer. Drøfte forholdet mellom kjærlighet og seksualitet i lys av slike normer.	6, 5

om forholdet mellom kjærlighet og seksualitet kan variere i og mellom kulturer	Middels	Forklare forholdet mellom kjærlighet og seksualitet i forskjellige kulturer.	4, 3
	Lav	Kunne fortelle om forholdet mellom kjærlighet og seksualitet i forskjellige kulturer.	2, 1
6. analysere kjønnsroller i beskrivelser av seksualitet og forklare forskjellene på ønsket seksuell kontakt og seksuelle overgrep	Høy	Kan analysere kjønnsroller i beskrivelser av seksualitet og forklare forskjellene på ønsket seksuell kontakt og seksuelle overgrep. Herunder peke på kulturelle ulikheter og utfordringer dette gir.	6, 5
	Middels	Kan skille mellom kjønnsroller i beskrivelser av seksualitet og forklare forskjellene på ønsket seksuell kontakt og seksuelle overgrep. Herunder peke på kulturelle ulikheter og utfordringer dette gir.	4, 3
	Lav	Kan forklare forskjellene på ønsket seksuell kontakt og seksuelle overgrep. Vet hva vi legger i begrepet "å trekke egne grenser" og hva vi mener med komfortsone.	2, 1
7. gi eksempel på hvordan et lovbrudd er behandla, diskutere årsaker til og følger av kriminalitet og forklare hvordan rettsstaten fungerer	Høy	Diskutere årsaker til og følger av kriminalitet. Kunne forklare hvordan rettsstaten fungerer med utgangspunkt i hvordan et aktuelt lovbrudd er behandlet.	6, 5
	Middels	Kunne gjøre rede for ulike årsaker til og følger av kriminalitet. Kunne ta utgangspunkt i hvordan et lovbrudd er blitt behandlet, og kunne forklare hvordan rettsstaten fungerer i forhold til dette.	4, 3
	Lav	Kunne gi eksempler på ulike årsaker og følger av kriminalitet. Kunne forklare hvordan et aktuelt lovbrudd er blitt behandlet.	2, 1
8. gjøre greie for begrepa holdninger, fordommer og rasisme og vurdere hvordan holdninger kan bli påvirket, og hvordan den enkelte og samfunnet kan motarbeide fordommer og rasisme	Høy	Kan drøfte begrepene holdninger, fordommer og rasisme og vurdere hvordan holdninger kan bli påvirket, og hvordan den enkelte og samfunnet kan motarbeide fordommer og rasisme	6, 5
	Middels	Kan forklare begrepene <i>holdninger, fordommer og rasisme</i> . Kan gi eksempler på hvordan den enkelte og samfunnet kan motarbeide fordommer og rasisme.	4, 3
	Lav	Kjenne til begrepene i kompetansemålet, gjennom å vise til eksempler.	2, 1
9. gi eksempel på og diskutere kulturelle variasjoner og drøfte muligheter og utfordringer i flerkulturelle samfunn	Høy	Kunne begrunne og analysere kulturelle variasjoner og utfordringer i flerkulturelle samfunn.	6, 5
	Middels	Gjøre rede for hva holdninger og fordommer er. Kunne gi eksempler på hvordan mennesker påvirkes av den kulturen de lever i og kunne fortelle om hvilke utfordringer og muligheter man har i flerkulturelle samfunn.	4, 3
	Lav	Gi eksempler på forskjellige holdninger og fordommer. Si noe om hvilke utfordringer og muligheter man har i dagens samfunn.	2, 1

10. beskrive hvordan forbruksmønsteret har utvikla seg i Norge, og gjøre greie for rettighetene til forbrukerne	Høy	Beskrive hvordan forbruksmønsteret har utvikla seg i Norge. Gjøre greie for rettighetene til forbrukerne.	6, 5
	Middels	Finne ut hvordan nordmenns forbruk har endret seg gjennom tidene. Gjøre rede for noen av forbrukernes rettigheter.	4, 3
	Lav	Kunne fortelle om nordmenns forbruk og hvordan dette har endret seg. Kunne gi eksempler på noen av forbrukernes rettigheter.	2, 1
11. beskrive utvikling og konsekvenser av tobakks- og rusmiddelbruk i Norge og diskutere holdninger til rusmiddel	Høy	Analysere utviklingen av rusmiddelbruk og røyking i Norge og reflektere over holdninger til rusmidler.	6, 5
	Middels	Gjøre rede for utviklingen av rusmiddelbruk og røyking i Norge og gjøre seg opp meninger om holdninger til rusmidler.	4, 3
	Lav	Kjenne til utviklingen av rusmiddel og røyking i Norge. Forklare med egne ord forskjellige holdninger til rus.	2, 1
12. beskrive hovedtrekk i norsk økonomi og hvordan den henger sammen med den globale økonomien	Høy	Beskrive hovedtrekk i norsk økonomi og hvordan vår økonomi henger sammen med den globale økonomien.	6, 5
	Middels	Kunne nevne noen hovedtrekk i norsk økonomi. Kunne se sammenhenger mellom vår og andre lands økonomi.	4, 3
	Lav	Kunne si noe om norsk økonomi og om hvordan den henger sammen med andre lands økonomi.	2, 1